

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ НАН УКРАЇНИ

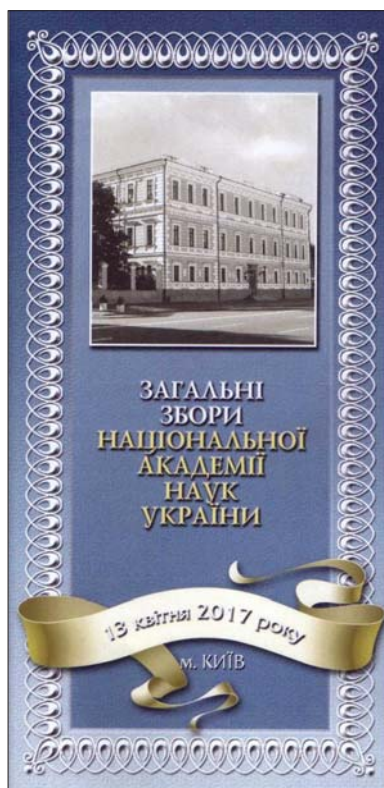
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ: ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПОДАЛЬШОЇ РОБОТИ

Сесія Загальних зборів НАН України
13 квітня 2017 року

13 квітня 2017 року відбулася звітна сесія Загальних зборів НАН України, під час якої було розглянуто результати діяльності установ Академії в 2016 р., визначено найвагоміші досягнення в галузі фундаментальних і прикладних досліджень, проаналізовано проблеми, які виникали впродовж звітнього періоду, й окреслено основні напрями подальшої роботи.

Звітна сесія Загальних зборів Національної академії наук України відбулася 13 квітня 2017 р. у приміщенні Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка. У заході взяли участь члени та наукові працівники НАН України, представники органів державної влади, наукової та освітянської громадськості, зокрема президенти національних галузевих академій наук, засобів масової інформації. Під час роботи сесії було обговорено основні результати діяльності установ Академії в 2016 р., розглянуто найголовніші досягнення вчених НАН України, окреслено напрями подальшої роботи та проаналізовано найактуальніші проблеми, що постають сьогодні перед українською наукою.

Відкриваючи зібрання, президент Національної академії наук України академік НАН України **Борис Євгенович Патон** у своєму вступному слові зазначив, що минулого року на науковій сфері відчутно позначилися непрості соціально-економічні умови, що склалися внаслідок впливу низки зовнішніх і внутрішніх чинників. Зокрема, систематичне недофінансування наукової діяльності призвело до суттєвого погіршення умов роботи науковців. Однак, незважаючи на це, вчені Академії продовжують працювати для розвитку науки, наукового забезпечення інноваційних змін у реальному секторі економіки й соціальній сфері Української держави, а також для посилення її обороноздатності. Як наголосив академік Б.Є. Патон, саме

роль і завдання НАН України з наукового забезпечення прогресивних перетворень у країні є визначальними як для обговорення в рамках чергової звітної сесії, так і загалом для діяльності Академії у майбутньому.

Академік Б.Є. Патон також повідомив присутнім про перебіг і підсумки зустрічі з Президентом України П.О. Порошенком, що відбулася 7 квітня 2017 р. Під час майже двогодинної розмови главу держави було поінформовано про роботу НАН України з наукового забезпечення вирішення актуальних державних проблем, про дослідження й розробки в інтересах підвищення обороноздатності й безпеки держави. У межах зустрічі обговорювалися і питання реформування, фінансового та матеріально-технічного забезпечення діяльності Академії, залучення молоді до наукової сфери, відзначення 100-річчя Національної академії наук.

Далі слово було надано заступнику Глави Адміністрації Президента України **Ростиславу Миколайовичу Павленку**, який оголосив присутнім звернення Президента України Петра Олексійовича Порошенка до учасників сесії Загальних зборів Національної академії наук України.

Шановні друзі!

Щиро вітаю вас із проведенням сесії Загальних зборів Національної академії наук України. У цей непростий для нашої держави час російської військової агресії постала необхідність оперативно та ефективно відповідати на нові численні виклики та загрози. Тому Академія має і надалі слугувати невід'ємною складовою захисту національного суверенітету, незалежності та територіальної цілісності України, забезпечувати її обороноздатність і посилювати безпеку.

Сесія Загальних зборів дає можливість озирнутися на пройдений шлях, підбити підсумки виконаної роботи та побудувати плани на перспективу. Переконалий, що ваша невтомна самовіддана праця, високий професіоналізм та відданість обраній справі стануть запорукою їх реалізації, рушійною силою позитивних змін у вітчизняній науковій сфері.

Бажаю усім міцного здоров'я, мирного неба, щедрої долі та нових звершень в ім'я України.

Петро Порошенко

Далі до слова було запрошено заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань науки та освіти народного депутата Укра-

їни **Олексія Олексійовича Скрипника**, який зачитав присутнім привітання від Голови Верховної Ради України Андрія Володимировича Парубія.

Шановні друзі!

Вітаю вас із відкриттям річної сесії Загальних зборів Національної академії наук України. Нинішній форум відбувається в складні для України і власне для Академії суспільно-політичні та економічні часи. Тривале військове протистояння, труднощі в економіці, а з іншого боку поступальний розвиток країни у бік європейської інтеграції — все це накладає велику відповідальність на дії парламенту, уряду, науковців і кожного українця.

Вітчизняна академічна наука за свою майже столітню історію здобула значних досягнень, які багато в чому вплинули на розвиток світової науки та техніки. Досягнення українських учених сприяли становленню держави, підвищенню її авторитету у світі, економічному зростанню та інтелектуальному збагаченню.

Розуміючи важливість освіти, науки та інновацій, їх зростаючу роль у якісному забезпеченні життя людини і суспільства, Верховна Рада України за підтримки профільного комітету у 2016 році активізувала діяльність із законодавчого забезпечення розвитку наукових досліджень, постійно тримала на контролі питання фінансування науки і освіти.

Приємно відзначити, що минулого року у Верховній Раді України успішно пройшла виставка досягнень вітчизняної академічної науки, на Парламентському телеканалі «Рада» започатковано цикл передач «Наука XXI», у рамках якого вже вийшло понад десяток програм з провідними вченими держави, у тому числі Національної академії наук України.

Поза всяким сумнівом, цьогорічне зібрання стане подією, яка сприятиме науково-інноваційному розвитку українського суспільства, згуртуванню зусиль у дослідженні актуальних питань зростання конкурентоспроможності національної економіки, поліпшення якості життя наших громадян, та дієвим поштовхом для нових винаходів та втілення цікавих ідей.

Заступник Глави Адміністрації Президента України Р.М. Павленко

Заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки та освіти О.О. Скрипник

Зичу всім учасникам сесії плідної роботи, визначення основних напрямів розвитку вітчизняної науки і пріоритетних завдань на майбутнє задля успішного поступу і отримання вагомих результатів, а також щиро бажаю міцного здоров'я, щедрої долі, нових творчих здобутків і звершень в ім'я науки, суспільства та України!

Андрій Парубій

Віце-прем'єр-міністр України **В'ячеслав Анатолійович Кириленко** привітав учасників сесії від імені Прем'єр-міністра України Володимира Борисовича Гройсмана. Він зазначив, що між главою Уряду і науковцями відбува-

Віце-прем'єр-міністр України В.А. Кириленко

Заступник Міністра освіти і науки України М.В. Стріха

ється постійний діалог, при Кабінеті Міністрів України створено Національний комітет з промислового розвитку, покликаний, серед іншого, налагоджувати зв'язки між наукою та бізнесом (за схемою «від фундаментальної науки через інновації до реального сектору економіки»).

За словами Віце-прем'єр-міністра, реформа науки має стати рушійною силою позитивних змін в економіці та суспільстві. «Нещодавно Уряд ухвалив рішення про створення Національної ради з питань розвитку науки і технологій, яку очолив безпосередньо Прем'єр-міністр. Це основний стратегічний орган реформування наукової сфери та інновацій. Роль Нацради буде значною, в тому числі й для об-

рання напрямів фінансування науки. Наступним кроком буде створення Національного фонду досліджень», — підкреслив він.

В.А. Кириленко наголосив, що 2018 рік є знаковим з огляду на 100-річний ювілей Академії, та запевнив, що «Уряд зробить усе, щоб ніщо не затьмарило науковцям відзначення цієї вікопомної події».

Від імені Міністра освіти і науки України Лілії Михайлівни Гриневич учасників сесії Загальних зборів НАН України привітав заступник міністра **Максим Віталійович Стріха**. У своєму виступі він торкнувся питань інтеграції науки й освіти, міжнародного наукового й науково-технічного співробітництва, зокрема за програмою ЄС «Горизонт-2020», в межах Стратегії розумних спеціалізацій Європейського Союзу, взаємодії з CERN; оцінювання ефективності діяльності наукових установ; реформування вітчизняної наукової сфери; інноваційної діяльності; законодавчого врегулювання функціонування технологічних парків.

Далі президент НАН України академік Б.Є. Патон виголосив тези звітної доповіді «Про діяльність Національної академії наук України у 2016 році та основні завдання її подальшої роботи» (див. повний текст на с. 8), в якій було зазначено, що минулого року, попри вкрай складні умови, вчені Академії доклали чимало зусиль для здійснення досліджень на високому рівні, а також для наукового забезпечення інноваційного розвитку України. Про це переконливо свідчать численні приклади вагомих фундаментальних і прикладних результатів, перспективних науково-технічних розробок і їх впровадження. Особливе місце в цьому переліку посідають роботи за так званою «оборонною тематикою», а також розробки, що вже довели свою користь і мають значний реальний економічний або соціальний ефект.

Водночас інноваційна діяльність НАН України в цілому є поки що недостатньою, що не в останню чергу є певним віддзеркаленням складного економічного стану й відсутності в нашій країні сприятливого інноваційного клімату. Важливим завданням Академії на майбутнє має стати більш активне використання

наявних можливостей з актуалізації прикладних розробок, комерціалізації результатів досліджень, трансферу технологій.

У своїй доповіді президент НАН України торкнувся питань реформування діяльності Академії для забезпечення ефективного супроводу пріоритетів економічного розвитку держави, науково-експертного забезпечення вирішення нагальних державних проблем, розвитку міжнародних зв'язків і поглиблення співпраці вчених Академії з впливовими міжнародними організаціями та провідними науковими центрами, підбив підсумки минулорічної оптимізації мережі та структури установ НАН України і нагадав, що на початку поточного року Президія Академії остаточно затвердила нову методичку оцінювання ефективності діяльності наукових установ НАН України. Доповідач також поінформував присутніх про те, що нині триває створення Київського академічного університету, повноцінне функціонування якого має стати вагомим внеском у реальну й ефективну інтеграцію науки і освіти, а також сприяти вирішенню проблеми поповнення Академії талановитою молоддю.

На завершення доповіді академік Б.Є. Патон запевнив, що Національна академія наук і надалі докладатиме всіх можливих зусиль для примноження національного наукового потенціалу, інноваційного розвитку і майбутнього процвітання України, а також висловив переконаність у тому, що, попри численні труднощі, позитивні зрушення неминучі.

Після виголошення звітної доповіді президента НАН України виступили провідні науковці Академії та запрошені гості. За результатами обговорень було ухвалено відповідну постанову Загальних зборів НАН України, якою затверджено Звіт про діяльність Національної академії наук України у 2016 році та визначено основні завдання Академії на наступний період.

Під час сесії Загальних зборів відбулося також урочисте вручення Золотої медалі НАН України імені В.І. Вернадського. За підсумками конкурсу 2016 року її присуджено академіку НАН України Валерію Володимировичу Скороходу та директору Інституту металургії та

Доповідь президента НАН України академіка Б.Є. Патона

матеріалознавства Національної академії наук Грузії академіку НАН Грузії Георгію Фердинандовичу Тавадзе; обом — із формулюванням «за видатні досягнення в галузі наукових основ порошкової металургії». Крім того, відбулася урочиста церемонія вручення дипломів лауреатам премії імені видатних учених України.

Учасники Загальних зборів НАН України ухвалили також постанову про відзначення 100-річчя Національної академії наук України, яке припадає на 2018 рік, і відповідне звернення до керівництва держави. З огляду на те, що за час свого існування Академія зробила вагомий внесок у світову науку, науково-технічний прогрес, соціально-культурний та економічний розвиток України й перетворилася на визнаний у світі провідний національний центр фундаментальної та прикладної науки, її ювілей повинен стати визначною подією, яка матиме важливе суспільно-політичне, історичне й культурне значення для нашої країни, тому доцільно відзначити його на високому, державному, рівні — йдеться у цих документах.

Підбиваючи підсумки сесії, президент НАН України академік Б.Є. Патон наголосив на основних завданнях наступного періоду та підкреслив, що всі критичні зауваження, побажання і пропозиції, які пролунали під час зібрання, будуть належним чином опрацьовані та враховані в подальшій роботі Академії, зокрема при реалізації Концепції розвитку НАН України.